

NORDLAND FYLKESKOMMUNE
Postboks 1485 Fylkeshuset
8048 BODØ

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kaja Baukhol Olsen, 75531650

Rapport etter tilsyn 6. desember 2023

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn med Nordland fylkeskommune (virksomhetsnummer: 964982953) sitt mudringstiltak ved Rødøy fergekai i Rødøy kommune.

Rapporten består av fire deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten har mangelfulle skriftlige rutiner/prosedyrer for oppfølging av prosjektet
- Avvik 2: Det er mangler knyttet til turbiditetsovervåkingen
- Avvik 3: Virksomheten har et mangelfullt system for avviksbehandling

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Nordland fylkeskommune må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren i Nordland en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 1. mars 2024.

Statsforvalteren ga ingen anmerkninger under tilsynet

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Nordland fylkeskommune må betale et gebyr på 22 500 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på e-post eller som sikker melding

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfnopost@statsforvalteren.no eller som sikker melding via <https://skjema.no/SF/melding>. Merk svaret med saksnummer 2022/6806 og tilsynsnummer 2023.152.I.SFNO.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten har mangelfulle skriftlige rutiner/prosedyrer for oppfølging av prosjektet

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 annet ledd punkt 7

Beskrivelse av krav

Virksomheten plikter gjennom internkontrollforskriften å iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette må dokumenteres skriftlig.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet ble det observert at virksomheten mangler eller har mangelfulle rutiner innenfor ulike områder. En del av prosedyrene er ikke kjent for alle ansatte og er således heller ikke implementert i den daglige driften og er ikke fulgt opp i praksis. Vi viser i denne sammenheng til følgende eksempler:

- Det er ikke etablert rutine for disponering av muddermasser
- Det er mangler i rutinen for kontroll og overvåking (avvik 2)
- Det er ikke etablert rutine for hvordan rapportering og informering til forurensningsmyndigheten skal foregå
- Det er ikke etablert en rutine for oppsamling av plastavfall
- Virksomheten har et mangelfullt system for avviksbehandling (avvik 3)

Hva slags rutiner virksomheten må ha for å forebygge overtredelser, er avhengig av virksomhetens aktiviteter og risikoforhold.

Det ble under tilsynet opplyst om at entreprenør har flere skriftlige rutiner som skal følges under anleggsarbeidet, men hovedandelen av disse kunne ikke fremlegges under tilsynet. Én av entreprenørens rutiner (rutine for avvikshåndtering) var heller ikke tilgjengelig i internkontrollsystemet, men ble tilsendt deltager fra entreprenør fra interne ressurser underveis i tilsynet.

Entreprenør har en skriftlig håndbok som inkluderer en rutine for avfallshåndtering. Denne avfallshåndteringsrutinen er generell og ikke tilpasset omfanget og gjennomføringen av det enkelte

anlegget. Avfallshåndteringsrutinen som ble brukt på anlegget på Rødøya inneholdt for eksempel ikke informasjon om disponering av mudderassene eller hvordan farlig avfall skal håndteres og leveres i dette prosjektet.

Avvik 2: Det er mangler knyttet til turbiditetsovervåkingen

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse etter forurensningsloven til mudring ved Rødøy fergekai vilkår 6.2
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 annet ledd punkt 7

Beskrivelse av krav

Det er i tillatelsen stilt krav om at under hele tiltaksgjennomføringen skal partikkelspredning overvåkes ved kontinuerlig måling av turbiditet. Fra tillatelsen følger en rekke krav til hvordan denne overvåkingen skal foregå. Blant annet er det satt en grenseverdi for turbiditet, krav om referansemålinger, krav til plassering av målestasjoner og krav til dokumentasjon og rapportering fra målingene. Det er også satt flere krav til hvordan overskridelse av grenseverdi for turbiditet skal håndteres og følges opp i prosjektet.

Internkontroll skal sikre at virksomheten kjenner til det regelverk som gjelder for virksomheten, og at den har nødvendige skriftlige rutiner som sikrer at krav stilt i regelverket overholdes.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Statsforvalteren har i forkant av tilsynet mottatt en kontrollprosedyre for turbiditetsovervåkingen i prosjektet¹. Det er ikke utarbeidet andre rutiner eller prosedyrer for turbiditetsovervåking.

Kontrollprosedyren er mangelfull, og på tilsynstidspunktet kunne det ikke legges frem skriftlige rutiner for å sikre at følgende krav fastsatt i tillatelsen blir overholdt:

- Dersom overskridelse av grenseverdi for turbiditet skyldes anleggsarbeidene, skal ikke arbeidene starte opp igjen før turbiditeten har stabilisert seg og det måles minimum tre påfølgende turbiditetsverdier under grenseverdien.
- Dersom det forekommer gjentatte overskridelser av fastsatt grenseverdi for turbiditet, skal Statsforvalteren kontaktes.
- Ved gjentatte overskridelser av fastsatt grenseverdi for turbiditet ved målestasjon som representerer nærliggende akvakulturlokaliteter, skal innehavere av disse lokalitetene informeres.

Nordland fylkeskommune var heller ikke kjent med kravet om at innehavere av nærliggende akvakulturlokaliteter skal informeres ved bestemte hendelser (se også tillatelsens vilkår 5.6).

Jamfør kontrollprosedyren¹ skal rapportering mellom entreprenør og tiltakshaver skje ved at mudringslogg oversendes Nordland fylkeskommune ukentlig. Denne skal inneholde en oversikt over antall stopp i mudringen som følge av forhøyede turbiditetsverdier. Det er ikke etablert andre rutiner eller prosedyrer for rapportering, hverken for intern eller ekstern rapportering. En slik rapportering som ble gjennomført på tilsynstidspunktet er ikke i tråd med kravene til rapportering fastsatt i tillatelsen ettersom blant annet følgende ikke er inkludert:

¹ Kontrollprosedyre P1417 Mudring Fergeleie Rødøya. Rev.01. 16.11.2023. Johs. J. Syltern AS

- Årsak til registrerte verdier
- Eventuelle korrigerende tiltak som ble iverksatt

Det ble under tilsynet informert om at én av turbiditetsmålerne for tiden er ute av drift. Som følge av dette er måling av referanseverdi midlertidig avsluttet og denne måleren flyttet for å erstatte måleren som er ute av drift. Kontrollprosedyren er ikke oppdatert til å inkludere denne endringen i turbiditetsovervåkingen. Dette medfører at virksomheten på tidspunktet for tilsynet var i brudd med egne rutiner for turbiditetsovervåking. Det er heller ikke utarbeidet en rutine for oppdatering og oppfølging av kontrollplanen dersom det gjøres endringer i overvåkingen (for eksempel som følge av feil på utstyr).

Avvik 3: Virksomheten har et mangelfullt system for avviksbehandling

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 annet ledd punkt 7
- Tillatelse etter forurensningsloven til mudring ved Rødøy fergekai vilkår 3.2

Beskrivelse av krav

Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Disse rutineene må dokumenteres skriftlig.

Slike rutiner må omfatte et system for avviksbehandling, der virksomheten identifiserer hendelser/tilstander som enten har medført eller kunne ha medført brudd på krav gitt i eller i medhold av HMS-lovgivningen, kartlegger årsaken til slike hendelser/tilstander og iverksetter tilstrekkelige tiltak for å hindre gjentakelse.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Entreprenør og Nordland fylkeskommune benytter et felles elektronisk internkontrollsystem hvor blant annet avvik skal registreres og behandles. Det ble under tilsynet opplyst om at det har vært to hendelser under tiltaksgjennomføringen som skal avviksbehandles. Entreprenør har lagt inn avvismelding for begge disse hendelsene i internkontrollsystemet.

Ved gjennomgang av systemet viser det seg at én av de registrerte hendelsene ikke er behandlet eller fulgt opp av Nordland fylkeskommune. Det opplyses om at bakgrunnen for dette er at Nordland fylkeskommune ikke er blitt gjort kjent med avvismeldingen for denne hendelsen. Det er følgelig mangler med systemet for avviksbehandling ettersom enkelte avvik og uønskede hendelser ikke er blitt tilstrekkelig registrert og behandlet.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Nordland fylkeskommune må betale et gebyr på 22 500 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 3 (2023-sats) for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr i brev av 14. november 2023 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage på vedtak om gebyr

Dere har rett til å klage på vedtaket om gebyr. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren i Nordland innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom klagen tas til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Nordland fylkeskommune sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens frekvens- og risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren i Nordland deltok

- Kristine Vevik
- Kaja Baukhol Olsen

Kontaktperson hos Nordland fylkeskommune

- Pål Morten Klæbo

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Nordland fylkeskommune ble kontrollert under tilsynet:

- Mudring ved Røddøy fergekai

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert:

- Oppfølging av krav i tillatelsen
- Metodikk for gjennomføring av tiltak
- Disponering av masser og avfall
- Internkontroll
- Kontroll, overvåking og rapportering
- Rutiner ved akutt forurensning
- Beredskap

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Tillatelse etter forurensningsloven til mudring ved Rødøy fergekai, tillatelsesnummer 2023.0559.T, sist endret 27.09.2023

Del 4: Annen informasjon

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren i Nordland innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og våre nettsider.

Hilsen
Statsforvalteren i Nordland

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder
seksjonsleder

Kaja Baukhol Olsen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Rødøy kommune
Nordland fylkeskommune v/ Pål Morten Klæbo

Rådhuset

8185

Vågaholmen